

Alej svobody vyrostla v Kujavách u Fulneku. Rozdělila pole a spojila zpřetrhané vazby

4.11.2023 - David Kopecký | Ministerstvo životního prostředí ČR

Symbolické stromořadí o 97 hrušních a 28 dubech vysadili dnes, v sobotu 4. listopadu, místní obyvatelé spolu s ochránci přírody Studénka, tamní farností, Nadací Partnerství a jejími partnery. Svou účastí akci podpořil i ministr životního prostředí Petr Hladík a hejtman Moravskoslezského kraje Jan Krkoška. Stromům požehnal zdejší farář Martin Sudora. Akce se zúčastnilo přes 400 lidí, většina z nich přímo z obce.

Výsadbou akci uspořádala Nadace Partnerství pod hlavičkou její iniciativy Sázíme budoucnost. Cílem této Aleje svobody je uzdravení krajiny a symbolické osvobození od nešetrného zacházení. Stromy tu lemují obnovenou polní cestu, která spojuje malebný kostelík s pěšinou podél Pustějovského potoka. Rozdělení polí na menší celky pomůže snížit erozi půdy, ale také poskytne útočiště lidským i zvířecím obyvatelům.

Nadace Partnerství pořádá výsadby jubilejních alejí od roku 2018, více o projektu na www.alejsvobody.cz.

Krajina v okolí obce Kujavy na Novojičínsku dodnes nese stopy necitlivého kolektivního hospodaření. V první polovině 20. století byla drobná pestrá políčka, protkaná sedláckými cestami, nahrazena neproniknutelnými lány. Chemické látky a dřívější zemědělské praktiky poškodily půdu. Místní cesty, meze a stromy v polích byly zcela zlikvidovány a obyvatelé přišli o svobodný přístup do okolní krajiny. Kujavy navíc leží v sudetské oblasti, která se dodnes potýká s pocitem vykořenění u části obyvatelstva. „Cílem vysazení Aleje svobody je tedy nejen symbolicky zahájit proměnu krajiny, ale také se pokusit obnovit zpřetrhané vazby zdejších lidí k místu, kde žijí. Velkým přáním organizátorů je, aby společná výsadba dnešní Aleje svobody rozdělila pole a spojila místní obyvatele,“ komentuje **Anna Poledňáková z Nadace Partnerství**.

Samotná akce, ale i následná péče o stromy, pomůže rozvíjet komunitní život vesnice, porozumět místnímu dědictví a vytvářet novou historii Kujav. „Je pro mě potěšením pozorovat, kolik občanů se rozhodlo využít příležitost symbolicky pojmenovat strom, což nám jasně ukazuje, že jsou hrdí na své bydliště. Během celé akce nám navíc poskytly podporu všechny místní spolky a jiné organizace. Alej svobody pro nás představuje největší komunitní událost a zároveň nám dává silnou motivaci do budoucna,“ přibližuje **Michal Dresler, starosta obce Kujavy**.

„Moc si cením výběru letošní lokality. Aktivitou Nadace partnerství se nám daří nejen navrátit stromy ke zdejší polní cestě, ale také prohloubit vztah místních obyvatel k okolní krajině. Spolu se Státním fondem životního prostředí ČR se snažíme maximálně podpořit výsadbu a obnovu zeleně. Obce, veřejné instituce i soukromé osoby využívají stomilionové dotace například na zlepšení stavu parků, zahrad, sadů, pouličních stromořadí nebo alejí, a to i na jejich návaznou péči. To není ale jediné aktivita, kterou se na Ministerstvu životního prostředí pomáháme našim městům a krajině se lépe adaptovat na negativní projevy změny klimatu. Vláda nedávno schválila například novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, díky které bude jednodušší do krajiny navrátit prvky jako jsou mokřady, remízky, solitérní dřeviny ale právě i aleje. V neposlední řadě pak musím zmínit nedávno oznámený záměr novelizovat zákon o ochraně přírody a krajiny, díky čemuž budeme moci lépe ochránit i stromy ve městech. Je nepřijatelné, že stromy kácíme a nesázíme za ně nové. Právě toto chystáme zrovnoprávnění postavení stromořadí a technických sítí v ulicích českých měst.

*Stromořadí jsou důležitou součástí životního prostředí nás všech a ochranu jednoznačně potřebují,” uvádí **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.*

*„Nadace Partnerství, která sázení pořádá, je jedním z významných partnerů Moravskoslezského kraje v rámci projektu LIFE COALA, který se zaměřuje na zvýšení odolnosti našeho regionu vůči klimatickým změnám. Zvyšující se riziko eroze půdy patří mezi nejzásadnější dopady změny klimatu a výsadby stromů jsou důležitým opatřením, které navíc krajinu obohatí a okráší. Jsem rád, že se akce zúčastní i místní lidé, jejich zapojení do výsadby pomůže posílit jejich vztah k tomuto místu, také si mohou uvědomit, že každý z nás může přispět k tomu, aby byla naše krajina a životní prostředí odolnější a zdravější,” doplňuje **hejtman Moravskoslezského kraje Jan Krkoška** a připomíná, že kraj se také zasadil o obnovení ikonické Radkovské aleje. Kočárová cesta spojující místní kostel se zámek Dubová dostala před třemi lety sedm desítek mladých lip velkolistých. Doplnil: „V letech 2018 až 2020 jsme takto oslavili Den české státnosti, dnešní sázení Aleje svobody zase připomíná listopadové události v roce '89. Jsem rád, že mohu být u toho.“*

Alej svobody je už tradičně jedním z největších projektů iniciativy Sážíme budoucnost, kterou založila Nadace Partnerství. Její snahou je podpora sázení stromů do volné krajiny a měst. Díky grantům, které nadace poskytuje, sází stromy obce, spolky, školy ale třeba i dobrovolní hasiči nebo skauti. Vysazují aleje, sady, remízky stejně jako stromy do polí a ulic. *„Jen letos jsme podpořili na 187 projektů celkovou částkou téměř 17 milionů korun. Řada našich partnerů, kteří nám pomáhají s podporou místních komunit, si dnešní oslavu společného úsilí v podobě výsadby Aleje svobody nenechala ujít a přijela sázet s námi,”* dodává Anna Poledňáková.

Vedle iniciativy Sážíme budoucnost se na obnově obce Kujavy podílí i další program Nadace Partnerství Živá půda. Její odborníci oslovili obec na základě hlášení o silné erozi půdy. Přívalové deště tu často spláchnou ornici až na silnici. *„Zjistili jsme špatný způsob hospodaření na zdejších polích, kukuřici zde například pěstovali z kopce. Navrhli jsme účinná opatření, která erozi zamezí. Ta se ve velké míře dají do pohybu už v příštím roce. Obec zveřejní nový pachtovní záměr s opatřeními pro krajinu, jakmile uplyne platnost stávajících smluv,”* přibližuje spolupráci s obcí Kujavy **poradce Živé půdy Daniel Lunter**.

Český svaz ochránců přírody Studénka, bez kterého by se výsadba letošní Aleje svobody neobešla, patří k neaktivnějším spolkům v republice. Za dobu svého působení vysadili přes 18 tisíc stromů. Kdyby všechny tyto stromy utvořily stromořadí s obvyklým rozestupem 10 metrů, lemovaly by cestu delší než silnice z Ostravy až do Brna. *„Rádi vrátíme do krajiny původní odrůdy ovocných stromů. V Kujavách to byly mimo jiné hrušně farářky, které se nám k výsadbě v blízkosti farních pozemků tematicky hodily,”* zmiňuje **Ivan Bartoš, jeden z aktivních členů spolku**.

Alej svobody je již tradiční akcí Nadace Partnerství a její iniciativy Sážíme budoucnost, kdy se společně s veřejností i partnery sází stromy jako symbol svobody. V minulosti byla Alej svobody věnovaná výročí republiky, politickým vězňům pracujícím v uranových dolech či obětím železné opony. Ohlas vzbudila loňská Alej svobody věnovaná památce sira Nicholase Wintona a 669 dětí, které se mu v roce 1939 podařilo zachránit před transportem do koncentračních táborů.

https://www.mzp.cz/cz/news_20231104_Alej-svobody-vyrostla-v-Kujavach-u-Fulneku-Rozdelila-pole-a-spojila-zpretrhane-vazby